

Tõhustatud koostöö lubamine abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas ***

Euroopa Parlamendi 16. juuni 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta tõhustatud koostöö lubamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas (09898/2/2010 – C7-0145/2010 – 2010/0066(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõud tõhustatud koostöö lubamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas (09898/2/2010),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 329 lõikele 1 (C7–0145/2010);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 74g ja artikli 81 lõiget 1;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni soovitusi (A7-0194/2010),
- A. arvestades, et komisjon võttis 17. juulil 2006. aastal vastu ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2201/2003 seoses kohtualluvusega ning abieluasjades kohaldatavat õigust käsitlevate eeskirjade kehtestamisega (Rooma III) (KOM(2006)0399);
- B. arvestades, et ettepanek põhines EÜ asutamislepingu artikli 61 punktil c ja artikli 67 lõikel 1, mille vastuvõtmiseks oli vaja nõukogu ühehäälselt otsust;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament kiitis 21. oktoobril 2008. aastal nõuandemenetluses komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks¹;
- D. arvestades, et juba 2008. aasta keskel selgusid mõnede liikmesriikide konkreetsed probleemid, mistõttu neil ei olnud võimalik kavandatavat määrust heaks kiita; arvestades, et täpsemalt üks liikmesriik ei saanud nõustuda, et tema kohtud kohaldaksid abielulahutuse puhul välisriigi õigust, kuna see oli tema arvates nimetatud riigis abielulahutuse puhul kohaldatavast õigusest piiravam, ning seetõttu soovis see riik jätkata oma materiaalsoiguse kohaldamist kõikidele selle riigi kohtutes taotletavatele abielulahutustele; arvestades, et enamus liikmesriike arvas vastupidi, et kohaldatavat õigust käsitlevad eeskirjad on kavandatava määruse oluline osa ning nende eeskirjade tõttu rakendaksid kohtud mõnel juhul välisriigi õigust;
- E. arvestades, et nõukogu jõudis 5. ja 6. juuni 2008. aasta istungil järeldusele, et „kavandatud määruse menetluse jätkamise osas ei jõutud ühisele arvamusele ning ületamatute raskuste tõttu ei ole ühehäälsust nõudva otsuse vastuvõtmine võimalik ei

---

¹ ELT C 15 E, 21.1.2010, lk 128.

praegu ega ka lähitulevikus” ning et „kavandatava määruse eesmärged ei ole võimalik saavutada mõistliku ajavahemiku vältel aluslepingute asjakohaste sätete kohaldamisega”;

- F. arvestades, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 20 võivad vähemalt üheksa liikmesriiki, kes soovivad omavahel sisse seada tõhustatud koostöö valdkonnas, kus liidul ei ole ainupädevust, kasutada liidu institutsioone ja teostada liidu pädevust, kohaldades aluslepingute asjakohaseid sätteid, arvestades piiranguid ja järgides korda, mis on sätestatud nimetatud artiklis ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 326–334;
- G. arvestades, et praeguseks on neliteist liikmesriiki¹ andnud mõista, et nad kavatsevad omavahel sisse seada tõhustatud koostöö abieluasjades kohaldatava õiguse valdkonnas;
- H. arvestades, et Euroopa Parlament on kontrollinud, kas Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud nõuded on täidetud;
- I. arvestades, et tõhustatud koostöö aitab eelkõige edendada ELi eesmärged, kaitsta tema huvisid ja tugevdada integreerumisprotsessi Euroopa Liidu lepingu artikli 20 tähenduses, kui võtta arvesse komisjoni laiaulatuslikke konsultatsioone sidusrühmadega rohelist raamatut (KOM(2005)0082) käsitleva mõjuhinna käigus, nn rahvusvaheliste abielude suurt arvu ning ELis 2007. aastal toimunud umbes 140 000 abielulahutust, mis sisaldasid rahvusvahelist elementi ning asjaolu, et kahel maal, kes kavatsevad hakata tegema tõhustatud koostööd, nimelt Saksamaal ja Prantsusmaal, oli nn rahvusvaheliste lahutuste arv nimetatud aastal kõige kõrgem;
- J. arvestades, et kollisiooninormide kooskõlastamine hõlbustab kohtuotsuste vastastikust tunnustamist vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, kuna see tugevdab vastastikust usaldust; arvestades, et tsiviilasjades õiguslast koostööd tegevates liikmesriikides on abielulahutuse kohta praegu kasutusel 26 erinevat kollisiooninormide kogu ning et tõhustatud koostöö alustamisel selles valdkonnas langeks see arv kolmeteistkümnele, mis võimaldaks rahvusvahelise eraõiguse norme veelgi rohkem ühtlustada ning aitaks kaasa integratsiooniprotsessile;
- K. arvestades, et selles küsimuses varem tehtud algatuste põhjal on selgesti näha, et kavandatav otsus on viimane võimalus ning et koostöö eesmärged ei olnud võimalik mõistliku aja jooksul saavutada; arvestades, et vähemalt üheksa liikmesriiki kavatsevad selles koostöös osaleda; arvestades, et seega on Euroopa Liidu lepingu artikli 20 nõuded täidetud;
- L. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 326–334 nõuded on samuti täidetud;
- M. arvestades, et tõhustatud koostöö selles valdkonnas on kooskõlas aluslepingute ja ELi õigusega, kuna see ei mõjuta *acquis*'d, sest ainsad ELi eeskirjad selles valdkonnas käsitlevad kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist ega ole seotud kohaldatava õigusega; arvestades, et see ei tekita diskrimineerimist kodakondsuse alusel Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 18 tähenduses, kuna kavandatavad

---

¹ Belgia, Bulgaaria, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Luksemburg, Ungari, Malta, Austria, Portugal, Rumeenia ja Sloveenia.

kollisiooninormid kehtivad osalevate liikmesriikide kohtutes kõikidele osapooltele sõltumata nende kodakondsusest või elukohast;

- N. arvestades, et tõhustatud koostöö ei kahjusta siseturgu ega sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, ei tõkesta liikmesriikide vahelist kaubandust, ei tekita sellel alal diskrimineerimist ega moonuta konkurentsi; arvestades, et selle asemel aitaks tõhustatud koostöö kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, sest see eemaldaks isikute vaba liikumise piirangud ning lihtsustaks üksikisikute ja õigusala töötajate olukorda osalevates liikmesriikides, tekitamata sealjuures diskrimineerimist kodanike vahel;
- O. arvestades, et tõhustatud koostöös arvestatakse mitteosalevate liikmesriikide õiguste, pädevuste ja kohustustega, kui nad säilitavad selles valdkonnas oma olemasolevad rahvusvahelise eraõiguse normid; arvestades, et osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide vahel ei ole sõlmitud rahvusvahelisi kokkuleppeid, millega tõhustatud koostöö võiks vastuollu sattuda, ning et see ei satu vastuollu vanema kohustustele ja ülalpidamiskohustustele kohaldatavate Haagi konventsioonidega;
- P. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 328 lõikes 1 on sätestatud, et tõhustatud koostöö on kõikidele osaleda soovivatele liikmesriikidele igal ajal avatud;
- Q. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 333 lõikes 2 lubatakse nõukogul (või täpsemalt tõhustatud koostöös osalevaid liikmesriike esindavatel nõukogu liikmetel) võtta vastu otsus, milles sätestatakse, et ta tegutseb seadusandliku tavamenetluse alusel, mitte aga vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõikes 3 sätestatud seadusandlikule erimenetlusele, mille kohaselt Euroopa Parlamendiga ainult konsulteeritakse,
  - 1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
  - 2. kutsub nõukogu üles võtma Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 333 lõike 2 alusel vastu otsuse, mille kohaselt ettepaneku osas võtta vastu nõukogu määrus tõhustatud koostöö rakendamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas tegutseb ta seadusandliku tavamenetluse alusel;
  - 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.